

БЮЛЕТЕНЬ

Неперіодичний орган Ректорату й Деканатів УВУ
для внутрішнього зв'язку та інформації

Ч.З.

31 грудня 1968 р.

ЗМІСТ: СВЯТОЧНІ ПОЗАЖАННЯ РЕКТОРА	стор.3
НАДЗВИЧАЙНА ПРОФЕСОРСЬКА РАДА УВУ	4
ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТИ УВУ ЗА ЧАС 1.IX.-31.XII.1968.5-14	
I. Внутрішньо-організаційна праця	
А. Засідання Сенату	5
Б. Наради з Деканатами	6
В. Листування	7
II. Зовнішні зв'язки	
А. Українська Спільнота	7
Б. Товариство Сприяння Укр.Науці	9
В. Інші Національні групи	10
III. Виступи та імпрези	
А. Доповіді	10
Б. Участь в міжнародному З"їзді	10
В. Цикл лекцій у Штутгарті	11
IV. Архіви й бібліотека	
А. Пресорський архів	12
Б. Архів видань УВУ	12
В. Бібліотека	13
V. Нові Дипломи УВУ	
А. Докторат	14
Б. Магістерські дипломи	14
VI. Співпраця зі студентами	14
VII. Ювілей й роковини	14
БІО-БІБЛІОГРАФІЧНІ ДСВІДКИ ПРОФЕСОРІВ УВУ /із запитником до відповіді!/	15 -17
ДО ПРОБЛЕМИ "ЗАГАЛЬНИХ ЗАСАД НАВЧАЛЬНОГО ПЛЯНУ"	17 -26
1. Педагогічна функція УВУ	17
2. Правила студій	19
3. О. Кульчицький: Зауваження до структури дотеперішніх програм і екзаменаційних постанов, що стосуються докторських семестрів на УВУ /З двома запитниками до відповіді!/	19- 24
А. Зауваження до структури програми семестрів. Структура українознавчих докторатів	20
Б. Зауваження до структури неукраїнознавчих докторатів	21
В. Доповнительні предмети в структурі докторських Літніх Семестрів	22
Г. Доповнення й уточнення екзам. постанов	23
4. Додаткові технічні зауваження	24

<u>В.Лнів:</u> ВИСОКОШКІЛЬНІ ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА	27
/Із запитником до відповіді! /	
<u>В.Янів:</u> ДО ПИТАННЯ МАЙБУТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТИ УВУ	35
ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АЛЮМНІВ УВУ	41
+ ПРОФ.д-р Мирон ДОЛЬНИЦЬКИЙ/Посмертна згадка	42

В додатку до бюлетея:

А.Пресова інформація проф.д-ра О.Кульчицького про
"УВУ на Конференції "Евроцентрів" - до ознайом-
лення й до егент.ласкавого використання у пресі

Б.Запитники до відповіді й до звороту

- 1.В справі біо-бібліографічних матеріалів
- 2.В.справі доповнень і уточнень програми Літніх семестрів
- 3.В справі "теледиригованого" навчання
- 4.В справі участі у Професорській Раді та додаткових
зголосень викладів на курси й семестр.

Закінчено вибивати на восківках: 29 грудня 1968 р.
Висилається до Професорського Збору й Викладачів,
габілітантів та докторів, які підготовляють орга-
нізацію товариства алюмнів.

Наклад: 200 примірників.

Бюлєтень в більшості присвячений підготові Професорської
Ради, і тому дуже просимо його точно простудіювати та
дати скору відповідь на запитники.

Тому що до участі у ВЛКУ будуть прошені також ПТ.
Професори УТГГ, і вони будуть запрошенні насамперед
до передискутування цілої проблематики ВЛКУ, Бюлєтень
ч.3 висилається також і їм.

Х Р И С Т О С Р О Д И В С Я !
С Л А В І Т Е Й О Г О !

Зі Світлими нашими Празниками вітаю найсердечніше Дорогих Колег, Високоповажані Пані й Панів Професорів і Всіх ПТ.Членів Професорського Збору й Адміністрації УВУ від цілого нашого Сенату й від мене особисто нашими прадавніми традиційними різдв'яними привітаннями та бажаю Радісних, сповнених вірою Свят для Всіх Вас особисто й для Ваших Родин, щоб гарний настрій Ваших Домів, з якого родяться нові мрії, ідеї та плани, перейшов на нашу цілу Спільноту, - щоб ми вступили у Новий Рік із творчими бажаннями та незламною волею служити Церкві та Батьківщині !

Коли ми - роблячи підсумки минулого року, можемо констатувати, що ми, як Корпорація, кризу перемогли й безпосередньо УВУ ніщо не загрожує, - тоді ми одночасно в Новім Році мусимо усвідомити, що УВУ ми зможемо утримати й розвинути тільки нашим СПІЛЬНИМ ЗУСИЛЛЯМ. Тому бажаючи Високошановним Колегам якнайкращих успіхів у їх особистому житті та в їх науковій праці, я рівночасно прошу, щоб Новий Рік був одночасно Роком скріпленої співдії над розбудовою УВУ.

Стоїмо на порозі Золотого Ювілею УВУ! Його не сміємо святкувати Академіями й доповідями, але посиленню дією, щоб наш "іспит сумління" за 50 літ праці випав як найбільше позитивно. Але щоб ми могли наш Золотий Ювілей гідно відзначити, на те треба саме вже в 1969 р. створити всі вихідні позиції. А що живемо серед дуже складних умов, треба ставити до себе тим більші вимоги, щоб ми змогли перемогти всі труднощі. Бажаю отже для всіх нас якнайбільше ідеалізму й онтимізму, - бажаю одночасно взаємної пошани, яка випливає із творчої співдії, а яка мусить нас відріжняти від всіх інших гуртів. Ми зможемо дійти тим скоріше до успіхів, як корпорація, чим більше будемо собі довіряти, собі допомагати, себе до праці заохочувати, праці своїх Колег належно оцінювати.

Хай Благовість Святої Ночі Вопложення Божого Льогосу: "Да усі будуть єдино" не обмежиться для нас до коротких свяtkових хвилин, але буде нас об'язувати весь рік, - нас, які слово цінять та слову служать.

Володимир ЯНІВ
т.ч. Ректор У.В.У.

НАДЗВИЧАЙНА ПРОФЕСОРСЬКА РАДА УВУ - 25 ТА 26 СІЧНЯ 1969 Р.

Сенат УВУ рішив на сорму VII-му засіданні - 21 грудня 1968 р. - скликати Надзвичайну Професорську Раду УВУ, яка відбудеться в суботу й неділю, 25 та 26 січня 1969 р. у приміщеннях УВУ в Мюнхені. Початок нарад о 9 год. вранці.

Надзвичайна Професорська Рада - згідно із попередніми плянуваннями й повідомленнями - буде провинісю присвячена проблемі структури УВУ та діяльності, - зокрема питанню організації й програми найближчих вакаційних курсів та семестрів.

Сенат затвердив також одноголосно програму нарад Ради:

1. Відкриття й формальності

2. Звіт Ректора, подуманий, як вступ до плянування на майбутнє/

3. Звіт Контрольної Комісії за минулу каденцію/1966-68/та його прийняття

4. Загальні засади навчального пляну

Після загального вступу, поданого на Пленумі Ради, Професорська поділиться за Факультетами, і Факультетські Ради окремо переглянуть дотеперішні "Прагила Студій" і запропонують евентуальні зміни

б. Зладять точну програму викладів на літній семестр 1969 р.

в. Зладять програму видання скриптів, як доповнення до аудиторного навчання

3. Нарад Декани зладять короткі огляди, які будуть зреферовані на Пленумі

5. Високошкільний Літній Курс Українознавства 1969 р.

Існує велика правдоподібність, що в курсі ^{участі} прийде білька кількість ^{учасників} студентів - в зв'язку із запланованим З'їздом ЦЕСУСА, і ВЛКУ

musить бути дуже дбайливо підготовлений.

До нього мусять бути притягнені всі можливі українознавчі сили, і тому на цю частину нарад будуть запрошенні Професори УТГІ.

6. Питання стабільності УВУ/передискутовання конечних реформ, і визначення напрямних для остаточних рішень/

7. Загальний плян дій - зокрема видань - у зв'язку із Золотим Ювілеєм УВУ

8. Товариство алюмнів УВУ/і справа поїздки до ЗДА/

9. Каденція Керівних Органів УВУ, яку треба достосувати до літніх курсів, тобто каденція має зачинатися й кінчитися восени, щоб курси можна було належно підготовити

10. Евентуалія - запити - внесення

11. Закриття

Плянограна Професорська Рада матиме - по всякий імовірності - зasadниче значення для дальшої долі УВУ, і тому в ній, насамперед, обов'язкова участі ^{всіх} наших Професорів із Європи! Подаючи заздалегідь дату й порядок нарад, просимо собі розложити відповідно час, щоб не було абсенцій! Кошти дороги й утримання у Мюнхені ЗАПЕВНЕНІ.

З другого боку, успіх Ради залежить від належного її підготування. Тому Сенат УВУ відбув спеціальне засідання, яке було повністю присвячене Раді. Оце тепер видається окреме число Бюллетеня, яке дасть змогу кожному відповідно підготовитися до нарад. Але ж найважливіше, щоб ми в час отримали відповідні сuggestii від ПТ. Колег. Зокрема побажано, щоб наші Делегатури застосовилися колегіально над проблемами, які стоять до дискусії.

Плянується, що звіт Ректора буде підготований заздалегідь і розданий для учасників та висланий для Колег у ЗДА, Канаді й Аргентіні.

Одною із проблем, що вимагає розв'язки, є наладнання правильної СПІВДІї нашого Центру у Мюнхені із Делегатурами, і тому Делегатури із свого боку повинні намітити свої проекти.

ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТИ УВУ ЗА ЧАС 1 ВЕРСЕНЯ ДО 31 ГРУДНЯ 1969 Р.

Після інтенсивної праці в часі літніх місяців, призначених на виклади, місяць вересень був призначений на відпустки, але з жовтнем розпочалася нова діяльність. Вона йшла в рівній мірі по лінії внутрішньо-організаційній, що й утримування зв'язку із іншими нашими науковими корпораціями, з німецькими чинниками, з українськими установами, спеціально заінтересованими у існуванню й праці УВУ, чи з чоловікими представниками нашого церковного, політичного чи громадського життя, тощо. Улаштовано також деякі імпрези та зовнішні виступи.

I. В. н. у. т. р. і. ш. о-о р г а н і з а ц і й на п р а ц я

А. Засідання Сенату: їх відбулося в звітному часі 2, а саме: 6-е у дні 30.XI. та 7-е в дні 21.XII.1968 р.

На листопадовому засіданні докладно розглянено - на підставі звітів Ректора, Деканів та Директора Делегатури у Франції - напрямні дальшої діяльності/про що буде дальше мова у цьому ж огляді/. Засідання рішило не скликувати Професорської Ради в плянованому попередньо терміні/грудень/, але насамперед присвятити проблематиці Ради окреме засідання Сенату, щоб Раду якнайдокладніше підготовити. У фінансових справах усталено засади винагороди за різні біжучі/"акордові"/праці осіб, які не є постійно зайняті заробітково в УВУ. Прийнято до відома, що Секретар Філософічного Факультету - міг М. Антохій отримав безречинцеву безоплатну відпустку, щоб міг підготовити свою докторську тезу; його функції повнитиме тимчасово Головний Секретар УВУ -

мігр В.Дідович, і йому відповідно підрищено платню. Контролю касоведення за минулу каденцію/яка не була переведена перед Професорською Радою/ переводить з уповноваження Контрольної Комісії доц. О.Сулима-Бойко, яка передасть всі матеріали до пленуму Комісії. Ректор просив Секретара, щоб він припильнував, щоб контроля була переведена до часу Професорської Ради. Справу тог вирішено передати до остаточного вирішення Ректоратові/в зasadі треба тоги спрацити, бо кошт їх звернеться дуже скоро, якщо зважити що кожного року відбувається промоції бл.5 разів, і 5 раз треба визначати тоги за відповідною оплатою/треба тільки прогірити, що є фондом тог, як теж вирішити, лкі точно тоги мали б бути./

Згідно з постановою листопадового засідання Сенату грудневе засідання було повністю присвячене питанням Професорської Ради. Засідання одноголосно схвалило дату та програму Ради, і уповноважило Ректора вести дальші підготовні праці/зокрема видати відповідні матеріали/. Зокрема уважливо передискутовано напрямні навчальних планів/на підставі проектів проф.Кульчицького/.

Б.Наради з Деканатами: Як і в минулому, логічним продовженням засідань Сенату були наради з Деканами, на яких обговорювано докладно справи факультетів. Зокрема відбулися дві наради Ректора із Деканом Філософічного Факультету, проф.д-р Н.Полонською-Василенко /17 та 28.X./, на яких докладно обговорено всі персональні справи нових докторантів, як теж плянованого педагогічного курсу. Наради з Про-деканом, проф.д-ром О.Кульчицьким, відбулися 14.X.та 6.XI. На першій дискутовано справу при спішенні габілітаційного поступування наших кандидатів, зокрема конечність включити їх у курси українознавства, і тому є побажаною їх участь у плянованій Проф.Раді. Проф.Кульчицький представив план продовження праці світоглядового семінара і висловив кілька сугestій щодо співдії із студентами, зокрема порушив проблему поширення їх анкети щодо зацікавлень студентства. Порушено також справу зустрічі із німецькими професорами в часі організованого проф.Кратохвілем циклу у Штутгарті, а сам проф.Кульчицький подав плян викладів на візантіологічні теми/цикл, що має би відбутися у співдії із проф.Штадтмюллером/. В часі другої наради уточнено програму імпрези у Штутгарті та усталено напрямні для участі у семінарі "Евроцентрів". Усталено також розподіл тем до звітування на засіданнях Кураторії та Наукової Ради Товариства Сприяння Українській Наукі. Порушено справу участі французьких славістів у Збірнику на пошану проф.Шевельєва.

Справи Факультету права й економічних наук обговорив частково в часі відвідин у шпиталі хворого Про-декана, проф.д-ра З. Соколюка, 24.X.

Даліші пляни обговорено із деякими Професорами, і так зокрема з проф.д-ром Ю.Бойком-Елохіним справу співпраці/утатті/у Збірнику на пошану проф.Шевельова/29.XI./, а з проф.д-р К.Зісом питання видання антології української поезії німецькою мовою/30.XI./

В.Листування:

Внутрішньо-організаційна праця велася також листуванням. В тому часі Ректор вислав 190 листів.

ІІ.Зовнішні...зв'язки

A. Українська спільнота

В останніх 4 місяцях послідовно продовжувало утримувати правильні зв'язки із поодинокими українськими інституціями, чи чоловічими представниками української спільноти.

І так, ректор використав своє перебування на відпустці у Англії, щоб зробити низку куртуазійних візитів у Лондоні, в часі яких порушено також деякі ділові справи, які спеціально цікавлять українську громадськість у Англії. З осіб відвідав проф.В.Янів ЙЕ Преосв.Владику Апост.Екзарха кир Августина Горняка, ФСВВ, адміністратора УАПЦ о.протоєрея-митрата С.Молчанівського, а з установ Бібліотеку ім.Т.Шевченка, Проводи Об'єднання Українців у ВЕртнії та Союзу Українців ВЕр., Головну Раду Комбатантів, Представництво УНРади, В-ва Української Думки та Визвольного Шляху, тощо. З порушуваних справ найобширніше обговорювано справу участі українських студентів із Англії у вакаційних курсах та семестрах УВУ, чи питання участі українських учителів у плянованому педагогічному курсі, при чому виявилося, що було б дуже бажаним, щоб Високошкільні Літні Курси Українознавства/ВЛКУ/повторити повністю у Англії, бо із тамошніх студентів тільки малий відсоток зможе приїхати в часі ферій до Мюнхену; подібно було б бажано улаштувати паралельні педагогічні курси для Німеччини й для Англії. Окрім увагу присвячено питанню організації Конгресу Української Культури, що його свого часу ініціював СУБ. Змістову частину конгресу мав би організувати УВУ при співдії із усіми іншими науковими установами у Європі, а технічну підготовку мав би передняти СУБ, з доручення Координаційного Осередку Українських Громадських Організацій у Європі. В "Українськім В-ві" інформується ректор про Збірник, який свого часу комітет для відзначення пам'яті пок.

ректора УВУ проф. В. Щербаківського підготовляє до видання на терені Англії.

30.Х. продовжувано розмови із представниками ЦПУЕН та Шкільної Ради у Німеччині/Голова мігр. А. Мельник та Ген. Секретар В. Леник від ЦПУЕН, надр. С. Шах від Ради/ в справі плянованого педагогічного курсу, при чому погоджено, що курс не зможе відбутися в часі Різдвяних ферій, як первісно пляновано, як теж висловлено побажання, щоб технічно організувало курс ЦПУЕН але не тільки для Німеччини, але взагалі для Європи. Підготову викладової частини передає УВУ після отримання даних про сподіваний склад учасників/кількість, вік, підготовка та дотеперішній стаж/.

Відбулися, більша кількість засідань Президії НТШ/4.Х., 12.та 16.ХІІ./, в часі яких усталено також засади співдії НТШ та УВУ на терені Мюнхену, зокрема засади співпраці у Т-рі Сприяння Українській НДМШ, що було облегшене фактам, що проф. Янік та проф. Кульчицький є одночасно Заст. Голови НТШ у Європі.

Подібно, 24. Х. Ректор УВУ узгіднив із Ректором УТГІ засади співдії обох Установ, зокрема обов'язуючі норми при евент. запрошуванні членів Професорського Збору на викладачів до другого.

В часі 20-27.ХІ. Ректор УВУ був у Римі, і представив на численних аудієнціях ЙЕМ. Блаженнішому Верховному Архієпископові кардиналові Йосифові Сліпому та довголітньому Кураторові УВУ, його поч. Д-рі, Впреосе. Архієпископові Іванові Бучкові, теперішній стан УВУ, прохаючи Обидвох Найдостойніших Князів Церкви продовжувати опіку над УВУ та відзначаючи ті деталі праці УВУ, які стосуються безпосередньо життя Церкви.

Дігі стрічачся Ректор із проводом студентства у Німеччині /9 та 26.ХІІ./, при чому узгіднено, що треба в найближчому майбутньому підготувати зустріч українських студентів Мюнхену із представниками Сенату УВУ для обговорення всіх питань, які спеціально непокоять студентство.

9. Х. прийняв Ректор участь у засіданні Ради Бібліотеки ім. С. Петлюри у Парижі, а 16.ХІІ. у засіданні Президії КодУСу для усталення спільної лінії майбутньої лінії і при увіличенні стипендій КодУСу, при чому пригадано дату постанову, що стипендіяти КодУСу повинні вказатися посвідкою закінчення українознавчих курсів УВУ й КодУС повинні в майбутньому координувати свої зусилля, щоб якнайбільше стипендіятів КодУСу принимало участь у ВЛКУ, удаштуваннях УВУ, та щоб вони їх кінчили відповідними іспитами. Проф. Янік скористав з нагоди, щоб подякувати Секретарія-

тогі КодУСу за відповідні обіжники напередодні літніх курсів 1968 р.Крім цього обговорювано необхідність підвищити стипендії для студентів українознавчих предметів.

Б.Товариство Сприяння Українській Науці

В згідному часі відбулися дра дуже важливі засідання Керівних Органів Т-ва Сприяння Українській Науці: 11 листопада - Кураторії/в присутності нового Референта бонського міністерства для втікачів і воєннопошкоджених, мініст. Радника д-ра Г. Вольфрума/, а 4 грудня Наукової Ради. Проф. Кульчицький в свою харacteri Голови Наукової Ради склав на обидвох засіданнях загальний згiш iз наукової дiяльностi трьох наукових Установ, об'єднаних у Т-ві/УВУ, НТШ та УТГІ/, а проф. В. Янів склав на засіданні Кураторії звiт iз перегedення аудиторного навчання у 1968 р., а на засіданні Наукової Ради говорив про проблематику аудиторного навчання.

В останньому часі стрiнулися ми з рiзними зауваженнями щодо малої кiлькостi студентiв, щодо iх вiку, щодо браку доросту, щодо мiсця походження студентiв/бiльшiсть докторантiв походить iз ЗДА та Канади, - а на курсах українознавства тiльки мало студентiв iз Нiмеччини принимає участь/. Саме на тих засіданнях треба було дати вiдповiднi вiяснення, як також подати пiлiн, як буде можна поширити завдання УВУ, а зокрема розбудувати сектор аудиторного навчання. Треба також передбачати, що в майбутньому можна буде рахувати на якусь зовнiшню допомогу тiльки у тому випадку, якщо насамперед ми самi зумiємо запiльнити для УВУ фiнансовi базi.

Засідання Кураторiї гiбралo нового Кураторa, яким стaв д-р Г.к. Йоганнес Маррер/що був вже ранiше Куратором - у першiй каденцiї працi Т-ва/. Із новообраним Куратором вiдбулися вже численнi розмови для полагодження дрiбнiших справ практичного порядку.

Знову напередоднi лат. Свят Рiздва Гiдгiда дiм української науки проф. д-р Г. Штадтмюллер/член Наукової Ради, д.чл. НТШ/ з яким можна було намititи низку конкретних заходiв для пожвавлення наукової дiяльностi. Зокрема передбачено, що УВУ у спiвдiї iз катедрою проф. Штадтмюllera зорганiзует на весну 1969 р. цикл гiкладiв про впливи Вiзантiї на Сх. і Пiгденну Егропу. Із проф. Штадтмюllerом спiвдiятиme на тому рiдтинку проф. д-р О. Кульчицький.

В.Інші національні групи

В часі свого перебування у Лондоні конферуває проф.д-р В.Янів із різними визначними представниками польської еміграції, як з Головою польського Наукового Товариства у Лондоні, проф.д-ром Гелчинським, головою Польсько-Українського Товариства Трембіцьким, кол.гіцемаршалом польського Сейму Б.Подоскім, відомим польським католицьким діячем графом Я.Балінським, поетом Ю.Лободовським. Висловлено побажання улаштувати в майбутньому спільну наукову конференцію н.т.польсько-українських стосунків. Сенат УВУ, /30.XI./ рішив, що до реалізації тих планів буде можна приступити не скорше, як буде переведена необхідна переорганізація УВУ, і якщо УВУ не підготовить належно ВЛЖУ та гакаційних семестрів. Розмова з польськими науковцями й діячами відбулася 26.IX.

15.XII. проф.д-р О.Кульчицький та проф.д-р В.Янів взяли участь у річних Загальних Зборах Міжнародної Вільної Академії Наук та Письменства у Парижі, заснованої - чк відомо - за ініціативою кол.Проф.УВУ пок.Олександра Шульгина. Проф.Кульчицький є Віце-президентом у цій Академії, а один із наших викладачів - д-р А.Вирста - перший обов'язки допоміжного Секретара Академії/Ген.Секретар Академії, д-р І.Ляйті - угорець - мусів взяти безтермінову відпустку для порятовання здоров'я, і д-р Вирста мусів підготувати річні Збори/. Плянується, щоб поширити діяльність Академії на Німеччину, і тоді ініціатива автоматично упаде б на УВУ, що йому доделоя б організувати міжнародну зустріч.

III. Виступи та імпрези

А.Доповіді: В серії п'ятницьких доповідей відбулася 6 вересня лекція доц.Всеголода Голубничого з аспірантурою Гантер-Колледжу Нью-Йоркського міського Університету н.т. "Аналіза сучасних економічних зв'язків України із Східньою й Західною Європою та Росією". Ця доповідь/як 11-та з черги доповідів у біжучій календарії, - пор.Бюлетень УВУ ч.2., стор.8/ відбулася в загальному циклу про сучасне положення в Україні /як 5 доповідь цього циклу/.

Б.Участь у Міжнародному З"їзді: Ректорат УВУ отримав запрошення прийти в участь в Міжнародному Семінарі Фундації "Євроцентрів" в Інституті Готліба Дутвайлера для соціальних студій у Цюриху. До участі в семінарі на загальну тему "Плянування для гчення й навчання чужих мов і чужих культур" делегував Сенат УВУ проф.д-ра О.

Кульчицького, який зладив рідповідну інформацію для преси, що її долучуємо в доповненні до цього Бюлєтеня/на закінчення/. Семінар тривав від 20-22 листопада 1968 р. Проблему "Европентрів" наміряв проф. Кульчицький представити ширше у окремій статті, призначений для одного із наших щоденників.

В. Цикл викладів у Штуттгарті. Належить вже до традиції, що УВУ від пізких років улаштовує цикли викладів на німецькому університеті у Штуттгарті. Організує їх проф. д-р Й. Кратохвіль. Цього-річний цикл викладів, який відбувся 10 грудня 1968 р., мав за досередню тему: "Нова" людина і "перегісна" людина як психосоціальна проблема. Вечір, який тривав майже три години, згromадив доволі численну й добірну публіку/бл. 60 слухачів/. Спеціально цінно було, що слухачами було кількох професорів університету у Штуттгарті, а з другого боку доволі численно прийшла молодь.

Вечір відчинив офіційною промовою Ректор Штуттгартського Університету, проф. д-р інж. Ф. Леонгард, а потім ректор УВУ, проф. д-р В. Лнік у скрому привітальному слогі вказав на значення подібних вечорів для вітворення європейського духа, змалювавши при тому на тлі діяльності УВУ задання університету взагалі, зокрема у його післанництві в сучасну добу, яка в погоні за новизнами забула прагнену вартість призадуми, контемпляції, необхідної для персоналізму, так характеристичного для духовної та "вічної" Європи. Коли "Вечір" ініціював наш чеський колега, коли з основними доповідями виступили українські професори для німецької публіки, то це був найкращий вияв нашого змагання до майбутнього європейського об'єднання.

Згодом слідували дві доповіді: проф. д-р О. Кульчицький говорив про "Нову людину, як психосоціальну проблему вільного та комуністичного світа"/в загальній черзі доповідей - доповідь 12/, а проф. д-р Й. Кратохвіль подав "Деякі психологічні та соціологічні аспекти з життя бушменів у пустині Каллагарі"/доповідь 13/. Доповідь була ілюстрована численними прозірками.

Двох з учасників дослідних експедицій проф. Кратохвіля до Норвегії представили аудиторії свої короткі спостереження про питання, які їх спеціально цікавили: студент штуттгартського університету Г. Рідінгер висвітлив низку прозірок із зонами вічного снігу у Норвегії та Альпах, а ученик одної із штуттгартських гімназій Ф. Маєр інформував про фльору норвезької високорівні, ілюструючи доповідь кольоровими знімками та засушеними ростирами. Ці виступи були дуже цінні, бо вони давали приклад, як можна

молодь втягнути до серйозної праці та зацікавити її науковою проблематикою.

Вечір був зразкового організованій. Інформували про нього десятки розгішених по різних інститутах афішок. Засідання Сенату з 21 грудня гислогило проф. Й.Кратохвілю спеціальну подяку. Відповідна циклостильна інформація про вечір - граз із текстом програмового виступу Ректора УВУ - пішла до української преси.

IV.Архівний бібліотека

А.Пресовий архів: Як вже вгорі було зазначено, із усіх важливіших імпрез чи виступів були зладжені відповідні інформації для преси. Архівар УВУ, проф. д-р г.к. М.Горн, збирає всі використані матеріали із української преси, і за час від початку теперішньої каденції зібрав гін бл. 50 статей та заміток з різних 14 українських пресових органів.

На цьому місці годиться сказати, що інагураційна доповідь Ректора про ролю та завдання УВУ була повністю опублікована в "Свободі", і таким чином про напрямні дії УВУ мали змогу дізнатися не тільки присутні на інагураційному вечорі Професори, але й наші Колеги із ЗДА.

На маргінесі два прохання:

1/УВУ зможе зпогнити тільки тоді свої завдання, якщо буде гтішатися посним зрозумінням у суспільності, а це зрозуміння можна добути тільки шляхом відповідного інформування нашого загалу про УВУ. Сенат УВУ заохочує та просить всіх Колег писати про УВУ до періодичної преси та інформувати про всі наші почини, а гирізки поміщених матеріалів присилати до нашого архіву, подаючи назгу органу, його число та дату.

2/Не згажаючи на всі старання, ми свідомі, що змогли зилогити тільки частину опублікованих матеріалів, а тому просимо ПТ. Колег надсилати до нашого архіву вірізки зауважених статей, зокрема із менше поширеніх органів, які не доходять до Європи.

Б.Архів видань УВУ: Старанно упорядковано архів видань УВУ, отже насамперед зібрано в одній шафі всі наші публікації, які старанно оправлено. Виявилось, що деяких видань вже не можна було скомплектувати, і для зібрання колекції треба було чималого зусилля. Зібрані матеріали послужать до складення повної бібліографії видань УВУ та для упорядкування їх за серіями,

так щоб і майбутньому ніодна пояга не випала із обліку.

Прохання: Ми не змогли дістати до нашої колекції наступних скриптів: 1. проф. д-р М. Андрусик: "Історія Козаччини" /1946/. 2. проф. д-р М. Чубатий: Огляд історії Українського прага /ч. I та ч. II./; 1947/ 3. проф. д-р Я. Рудницький: Нарис граматики староцерковнослов'янської мови /1948/.

Якщо б хтось із ВП. Колег мав ті видання і міг їх надіслати до колекції, будемо дуже вдячні/надсилати просимо на адресу УВУ - для В. Янева/.

Окремо виділено всі програми викладів/які є оправдени тепер в один том/, як теж бюлєтені УВУ, чи звідомлення із діяльності УВУ/які теж окремо оправлено/, і в цей спосіб збережено основний матеріал для майбутньої історії УВУ.

В. Бібліотека: В Домі української науки тепер містяться три бібліотеки: УВУ, УТГІ та Т-ва Сприяння Українській Наукі. Всі ті бібліотеки мають окремий відділ видань корпорацій, що разом мають приміщення в Домі української культури, і цей відділ є замкнений для публічного ежитку.

Бібліотеки так порядкуються, щоб вони ізасмно себе доповідвали і щоб кожночасно можна було знати, де якої книжки шукати. Тому поруч із бібліотекарем УВУ ^{п-ром П. Кашинським} для порядковання багальної бібліотеки заангажовано м-ра В. Маруняка, що м.ін. підготовляє каталог в той спосіб, щоб з нього могли користати м.ін. члени інституту Східно-європейської Історії/ї заміну має й УВУ отримати каталог цього інституту, щоб із його книгохріні могли користати студенти УВУ.

Прохання: ПТ. Колег, які самі не збирають книжок, просимо надсилати книжки - зокрема з ділянки українознавства - для бібліотеки УВУ. Просимо зважувати також поодиноких Громадян, щоб вони це робили. Зокрема треба припинити, щоб Колекціонери українознавчих видань записували свої бібліотеки для УВУ, щоб книжки після їх смерті не йшли - як це часто діється - на смітник чи до чужих інституцій. Легати бібліотек колекціонерів будуть зберігані як окремі зборки із зазначенням ЖЕРТВОДАВЦІВ.

При малім зусиллю спрагді можна б подвоїти стан нашої бібліотеки, якою м.ін. дуже цікавляться ті, які УВУ спомагають фінансово, бо бібліотека це спрагді підстата всякої наукової та педагогічної праці.

V. Н о в і дипломи УВУ

A. Докторат: на УВУ гідбулася 20.XII.1968 р.нота промоція на Правничому Факультеті, а саме о.митроф.протоєрея Михайла Коржана, на підставі його дисертації на тему: Канонічно-правні основи Автокефалії. Промотором був проф.д-р В.Орелецький. Після промоції відбулася скромна товариська зустріч.

B. Магістерські дипломи: 18.12.1968 р.магістерські дипломи на факультеті праця та економічних наук УВУ отримали:

1.п. Борис ВІТОШИНСЬКИЙ/18.XII./

2.п. Василь ЗБРОЖИК/18.XII./ та

3.п. Василь КРИВКО/6.IX./

VI. Співдія з студентами

Утримування спеціального контакту із студентською молоддю дооручено проф.д-ру О.Кульчицькому, що з одного боку є членом Сенату УВУ, але одночасно є головою КодУСу. Проф.Кульчицький організує спеціальний ідеологічний семінар, а з його рамені вже відбулися два спеціальні вечори у Парижі, - один присвячений питанню персоналізму, - другий/спеціально вдатний/ українській поезії "Шістдесятників" в Україні/6.XII./ Вечір був дуже тепло сприйнятий громадянством та нашов дебрій відгук у пресі. Дальші вечори у підготовці.

VII. Ювілей й роковини

Наукові установи у ЗДА відзначили останньо 70-ліття проф.УВУ, д-ра Пантелеїмона КОВАЛЕВА/Веїр, відштовханий 19.X.1968 Р'НТШ у ЗДА та Філологічною Секцією НТШ/. Проф. Ковалів народився 9 серпня 1898 р. Відзначаючи його 70-ліття, НТШ відзначило рівночасно 45-ліття його наукової діяльності. Ювілята привітав УВУ окремими листами Ректора та Декана Філософічного Ф-ту, а актуально робляться заходи до-бути фонди на видання книги проф.Ковалєва н.т. "Українська Фраза".

На засіданні Сенату УВУ в дні 30.XI. привітали учасники засідання Ректора УВУ з його 60-літтям/проф.д-р В.Янік народився 21.XI.1908 р./. НТШ у Еропі видає з цього приводу працю ского доголітнього наукового секретара/1952-68/ про "Українську духовість у світлі творчості Т.Шевченка// В зг"язку з обранням проф.В.Лнега на ректора УВУ, перестав він бути Секретарем НТШ, а став заступником Голови/.

17.XII.1968 р. закінчив 60 літ проф.д-р Юрій ШЕРЕХ, якого привітав з його юрієм окремим листом проф.Янік в імені Сенату.

Довшу статтю присвятив Ювіляторі проф.д-р Юрій Бойко/"Українське Слово" з Парижа ,22 грудня 1968 р./Саме закінчуються розмови Ректорату УВУ з одним німецьким е-ем в справі видання ювілейного Збірника на пошану проф.Шевельова/ініціюваного проф.д-ром О. Горбачем/.

БІО-БІБЛІОГРАФІЧНІ ДОВІДКИ ПРОФЕСОРІВ УВУ

I

Саме закінчуються друк чотирьох нових видань УВУ:1.Спільногого видання УВУ-НТШ-УВАН-УБНТ/яке вийде у серії НЗ УВУ,як черговий подвійний том/, дедикованого ЙЕм.Блаженнішому Верховному Архиєпископі Кард.Йосифові Сліпому і присвяченого матеріям до історії Української Церкви 2.Праці німецького теолога д-ра Мадая про "Українську Церкву між Сходом та Заходом"/по німецьки/ 3.Студії ред.М.Добрянського про польсько-українські стосунки та 4.німецької версії праці проф.д-р Н.Полонської-Василенко про дві концепції історії України та Росії.

II

На черзі видання книжки - данио ініціюваної й підготовленої доктором УВУ, Романом Голіятом.Книжка первісно була подумана,як силуети ректорів УВУ, але вона поєднано доповнюється.Тепер мала б вона мати 3,чи навіть 4 частини:Дві перші готові,а саме згадані "силуети" та коротка історія УВУ.При виданнях УВУ звичайно додаємо бібліографію виданих праць,і вона тим більше годиться в такім виданні,яке отже давало б в сумі важливий матеріал до історії УВУ.

При тому поширеному пляні варто ще додати біо-бібліографічні матеріали професорів УВУ.

III

Плян такого поширення в"яжеться з давньою ідеєю підготувати "Довідник Українського Наукового Життя в Діаспорі".Таку книжку "Хто є чим в українському науковому житті на чужині"планувало підготувати НТШ у 1950 р./пор.Бюлєтень НТШ за травень-червень 1950, ч.5-6/10-11/.Але в той час пляну не пощастило реалізувати,бо саме тоді були ми в розгарі переїздів,і наукове життя треба було реорганізувати на нових засадах.Крім цього,після грошової реформи не ставало грошових засобів на таке видання.Врешті,задум вимагав попередньої підготовкої роботи - це саме ПООДИНОКІ наук-

кові корпорації повинні були насамперед зібрати дані про своє членство.

Плян остаточно впав після переїзду НТШ на нове місце - до Сарселью, тим більше що всі сили й фінансові засоби були скеровані на монументальне видання ЕУ.

IV

Видання "Матеріалів до історії УВУ" саме надається до того, щоб зібрати дані про теперішній склад Професорського Збору УВУ.

Видання біо-бібліографічних матеріалів - це був би крок до реалізації давнього задуму в його ширших розмірах. Якщо б за зразком УВУ пішли і нині корпорації, тоді остаточне оформлення загального Довідника було б дуже легке.

Але одночасне зібрання тих матеріалів було б важливим з погляду необхідності видати у Золотий Ювілей УВУ спеціального альманаху, в якім мусять найтися матеріали про всіх Професорів УВУ. Цей перший крок у збиранні матеріалів про живучих дав би одночасно цінний досвід на майбутнє, що треба б в майбутньому запитнику допогнити, а що пропустити.

V

Бажаючи поширити пляноване видання, приступаємо зразу до конкретних заходів і в дополненні до теперішнього бюллетеня висилаємо запитник, який просимо якнайдокладніше виконити та якнайскорше звернути. Запитник укладений за загальними зasadами "гу-ес-гу", але очевидно тут зразу приходиться роз'язати деякі технічно-редакційні труднощі. Довідник не сміє бути повторенням тільки енциклопедичних відомостей, бо тоді він буде непотрібний! Але він не може бути також надто детальний.

Довідник стосується наукового життя, отже очевидно найдокладніше треба дати інформації про наукові дані із життя Професури, але ж не можна пропустити і деяких даних із громадського життя, які є спеціально характеристичні для обличчя даної особистості/як приклад дамо одного з наших Покійників, якого дані зможуть угійти щойно до альманаху УВУ: о.mons. Волошин був Ректором УВУ, але ж не можна при цьому пропустити, що він був Президентом Карпатської України/. Але ж ці інформації мусять бути дуже стислі - і не переходити 5 рядків.

При подаванні даних про наукове життя, - найдокладніше треба давати інформації про працю в УВУ/з датами номінацій/. Найтрудніша справа із подаванням бібліографії, бо немає можи, щоб можна було в такім виданні подавати повну бібліографію. Її

треба обмежити а. До самостійних друкованих книжок/не відбиток/ з тим , що якщо їх число є вище від 10-ти, до книжок, які мають найменше 5 аркушів друку/. б. Для тих, хто не має друкованих самостійних книжок, до 5ти найважливіших друкованих наукових статей/при чому "найважливіші" - це є насамперед ті, які були друковані в наукових Збірниках, - згл.за узnanням автора./ Іноді трапляється, що стаття може бути важливіша від книжки, і у тому випадку автор до бібліографії книжок, як під 1, може додати ще дві свої статті.

З ненаукових самостійних книжок можна подати не більше З титули.

Саме в утриманні пропорцій лежить основна трудність, і для такого збереження пропорцій експериментування має свою спеціальну гарантість.

ДО ПРОБЛЕМИ "ЗАГАЛЬНИХ ЗАСАД НАВЧАЛЬНОГО ПЛЯНУ"

Засадами навчального пляну має зайнятися наша січнева Професорська Рада/пор.т.4 програми/, і це питання належить до найістотніших для дальнього існування УВУ. Тут подаємо деякі міркування - без ніякої претенсії на їх вичерпність, але з бажанням дати субстрат до призадуми, щоб дискусія на Раді була належно підготовлена, і щоб був достатній час, щоб рішення заздалегідь гизріли.

Згічайно, міркування випливали із самого життя, і їх подаємо, як вони родилися, і як їх коригувало життя.

1. Педагогічна функція У.В.У.

Якби не розглядати функцію університету, то з його завдань не можна вправді викреслити науково-дослідної ролі, але ж основний наголос таки мусить лежати г"з педагогічно-навчальних зайняттях. Безперечно, з заслугою тодішнього Проводу УВУ, що в хвилині максимального розпорощення студентства та професури, яке призвело до часового перергання викладів, гін зумів пересунути наголос на дослідний момент, який виявився м.ін.у видаванні НЗ УВУ та наукових Збірників. Але того стану не можна було уважати задовільним, - і не можна було на довшу мету засклеплюватися в однобічні поставлених завданнях. Тому треба належно оцінити заслугу тих Ректорів, які насамперед зуміли створити скромні фінансові бази для поширення бактерності УВУ/ в рамках Т-ва Сприяння Українській Нації/, а згодом рідновити - хай в ограниченеих рам-

цих -аудиторне навчання, а згодом утримати його.

Сьогодні падає на нас обов'язок: надати аудиторному навчанню якнайбільше викорінені форми, які відповідали б теперішнім умовам, не попадаючи в тому в прі крайності: ілюзіонізму, наче б то ми могли тримати гиклади без нічного плянування на рівні давнього ритму/з 1946-48 рр./, коли кожен професор міг догільно розкладати гиклади на цілі семестри, і тому входили у деталі; не попадаючи також в крайність пессимізму, що могло би не зможемо утримати УВУ, і тому можемо тільки продовжувати його гегеметацію "на ще один семестр", і тому можемо давати тільки той тогар, який маємо на продаж, не диллячися на те, чи він саме є єдиний на потребу для студентів, які до нас приходять.

При всіх плянах мусимо виходити із теперішньої ситуації обмежених можливостей, які випливають в рівній мірі із недостатньої кількості професорів, що й з браку студентів, чи недостачі фондів. Зайде було б дискутувати, де початок своєрідного "загороженого колеса". Можливо, напр., що ми змогли б бути мати достатню кількість професорів і навіть наукового доросту, якщо б раніше мали поважніші фонди, і - теоретично беручи - можливо навіть, що професорський склад на високому рівні зміг би притягнути поважну кількість студентів для українознавчих чи навіть славістичних студій. Але факт, що того - з цих, чи тих причин - не було, і сьогодні шкода витрачати час на дискусії, "що було б, якщо б..."

Брак студентів, професорів та фондів казає нам студії обмежити до літніх семестрів і до українознавства; автоматично треба було обмежити їх також до вищих семестрів для заавансованих студентів. Це є факт, і його - за винятком якогось не-передбаченого струсу/як це було в празькому періоді в рр. 1942-44/ змінити не зможемо, за винятком - може - намагань притягнути студентів на нижчі семестри/з рівночасним точним передуманням, як їх побудувати, щоб студенти не мусіли розтягати своїх студій на десятиліття/. Але є ця остання можливість - це тільки "далекий приціл", а сьогодні нам вистачило б, якщо б ми зуміли спорити з наших семестрів серйозний осередок українознавства, на стільки серйозний, щоб він зміг притягнути до нас україністів з чужих університетів /зокрема канадських/ чи теж славістів для додаткової спеціалізації в українстві.

'Всі ті обмеження вимагають від нас якнайбільшої раціоналізації. Зокрема ж обмеження семестру до двох місяців і розтягання семестрів на роки/з довгими - десятимісячними - перервами між семестрами/ накладають обов'язок якнайбільше насилити семестри змістом, і якнайбільше достосувати їх до цілі, які вони мають служити: дотести студента до диплому/магістерського чи докторського/.

Тому, які хочемо говорити про план викладів, мусимо переглянути наші приписи, наскільки вони є до утримання, - чи щось у них треба змінити, і що саме.

2. Правила студій

Студії в УВУ є нормограні "правилами студій", які вийшли для філософічного факультету 1947 р. за деканату проф. д-ра В. Кубійовича /цикlostильною технікою, 35 стор./, а для факультету права й суспільно-економічних наук 1948 р. за деканату проф. д-ра Л. Окіншевича /друком, 23 стор./

Ці "правила студій" не втратили своєї вартості в зміслі загальніх норм, але вони не враховують факт, що студії мають бути обмежені тільки до гіщих семестрів і ще в більшій мірі до предметів українознавства, як це було в хвилині писання правил. Тому правила студій мусять бути переглянуті й достосовані до актуальних вимог, і в цьому мусять бути допоміжні всі Пані й Панове, тим більше що ідеться про певні нюанси, які стосуються в різній мірі різних дисциплін.

Припускаючи навіть ту можливість, що Професорська Рада, часово обмежена до двох днів не зможе дати нового правильник, цілком достосованого до сучасних обставин, хочемо однак уможливити якнайширший обмін думками над евентуальними корективами, і з тою метою містимо тут деякі зауваження проф. д-ра О. Кульчицького, подані ним виключно як дискусійні, чи як "вступ до дискусії". Звичайно, зауваження стосуються лише філософічного ф-ту.

З. О. Кульчицький

Зауваження до структури дотеперішніх програм і екзаменаційних постанов, що стосуються докторських семестрів на УВУ

Не йдеться в цій пропозиції про сутні зміни дотеперішніх постанов, чи то в їх первісному опрацюванні чи в додовненнях, витво-

рених практикою останніх докторських семестрів в часі нашого літнього аудиторного навчання. Йдеться тільки про уточнення й доповнення, які дозволили б видати Інформаційний Листок, призначений для якнайбільшого поширення серед українського студентства, з метою зорієнтувати майбутніх учасників наших семестрів в можливостях та вимогах студій на Літніх Семестрах УВУ, - йдеться даліше про можливість скласти якнайдоцільніше програму Семестрів, якнайбільше усистематизовану й проглядну. Ця пропозиція подумана одночасно, як основа до обміну думками Професури перед Професорською Радою і на самій січневій Професорській Раді.

А. Заглясння до структури програми семестрів. Структуре українознавчих докторатів. Пропонується підкреслити вже в дотеперішній практиці зазначені різновидності докторатів українознавчого характеру, визначуючи для кожної різновідності відповідні головні та побічні предмети викладів, які були б обов'язкові. З цих предметів має би кандидат вислухати передбачені викладові курси на двох семестрах і пред'явити на 5 місяців перед терміном великого ригорозу докторську тезу, а після її додатньої оцінки скласти іспит із головного предмету, до якого стосується теза, як теж іспити із побічних предметів. Засяг вимагав із побічних предметів має би бути в порівнянні із засягом знань головного предмету відповідно обмежений, на основі точного визначення Професорів-Фахівців/на підставі відповідей на питання окремого запитника, зладженого Факультетом, що іх згодом опрацює Деканат/.

В дотеперішній практиці докторських семестрів можна уточнити три найчастіші типи докторатів українознавчого характеру:

1. докторат з української історії з історією української культури, 2. докторат з історії української літератури і 3. докторат із українського мовознавства.

При доктораті з історії України як побічні предмети підходили б історія української культури, географія України, соціологія з особливим узглядненням української проблематики. Іспити з побічних предметів були б складані окремо від великого ригорозу, - у термінах, визначених відповідними професорами у порозумінні з Деканатом. Оцінка іспитів з цих предметів мала б бути брана до уваги.

При доктораті з історії української літератури/що вимагав би докторської тези та головного іспиту із української літератури/були б брані до уваги наступні побічні предмети: українське мовознавство, теорія літератури, виbrane питання порів-

нільної літератури, українська етнографія, соціологія.

Врешті, маємо докторат із українського мовознавства/у пог"язанні із загальною славістикою/ в даному випадку вже є докладно виправдана програма вимог, яку завдачуюмо проф.д-ру О.Горбачеві/ і тут мали б ми наступні побічні предмети: українська література, українська етнографія, історія української культури.

Інших різновидностей докторатів не було в часі останніх семестрів/від хвилини перебудови нашого наuczання на засаді літніх семестрів/, але можна б ще передбачити:

Докторат із української етнографії/як 4-ту можливість/ і тоді мали б ми наступні побічні предмети: історія української літератури, історія української культури, соціологія.

Докторат із географії України/5-та можливість/, і тоді побічними предметами були б: геологія із спеціальним узглядненням України, соціологія, вибрані аспекти соєтології, пог"язані з українською економічною й демографічною дійсністю.

Докторат із української культури/6-а можливість/. Теза мусіла б бути із одної конкретної ділянки української культури, - напр. з історії української музики, а головний ригороз був би взагалі з історії української культури. Побічні предмети могли б бути: загальна історія України, історія української літератури, українська етнографія, соціологія.

Б.Зауваження до структури неукраїнознавчих докторатів

Поскільки в УВУ вже раніше відбувалися докторати теж з таких предметів неукраїнознавчого характеру, що мають для українознавчих студій характер загально-образуючого, необхідного доповнення та можуть виявляти українознавчу напрямленість, можна передбачати докторати із предметів малого докторського ригорозу, тобто філософії й психології, як теж із соціології й педагогіки.

Ці можливості насуває саме життя: 1968 р. відбувся один докторат із педагогіки, зарисовуються в майбутньому можливості одного докторату із філософічних наук; деякі тези в минулому заражовано до історії, хоч вони могли б бути заражані також до ділянки соціології, поскільки вони стосувалися актуальної проблематики еміграційного життя. І причини думати, що саме в соціологічній ділянці будуть працювати майбутні кандидати на докторат, бо ж сучасне еміграційне життя дає багаті можливості досліду.

Всі ті предмети теж й досі були в програмі УВУ, і можна б

передбачити дальші різноманітності докторатів - вже неукраїнознавчого характеру, або - бодай - неукраїнознавчого характеру у гузькому розумінні. Тоді мали б ми ще наступні різноманітності:

Докторат із точної /"стислої"/ філософії із тезою з ділянки історії філософії/ найкраще: історії української філософії! / - з головним предметом історія філософії, - очевидно із особливим узглядненням української філософічної думки, як теж /з практичних оглядів/ марксистсько-ленінської діялектики. Побічні предмети: психологія із особливим узглядненням української етнопсихології, соціологія з особливим узглядненням української проблематики, історія української культури.

Докторат із психології - теза з ділянки психології з особливим узглядненням української психології, і з психології основний іспит. Побічні предмети: історія філософії, соціологія, історія української культури.

Докторат із соціології - теза із соціології української спільноти. Побічні предмети: історія філософії, психодогія, історія української культури.

Докторат із педагогіки із тезою і головним предметом із педагогіки чи історії виховання, з особливим узглядненням України. Побічні предмети: соціологія, історія філософії, психологія і історія української культури.

В. Доповнювальні предмети в структурі докторських Літніх Семесрів

Останньо названі докторати мали доповнювальний характер до українознавчих предметів у стисному розумінні, і вже тому приходиться зробити кілька зауважень щодо спеціальної ролі доповнювальних предметів у структурі Літніх Семестрів.

Доповнювальними предметами є насамперед предмети "малого ригору", отже пропедетика філософії та психологія. Інколи стрічається із непорозумінням щодо ролі тих доповнювальних предметів. Треба отже усвідомити те доповнювальне значення предметів, і тому тих кілька зауважень.

Для українстики є згадані предмети доповнювальні, як необхідна підготова до дослідної праці, до якої доктори є покликані. Без належного ознайомлення із засадами філософії у її тісному пов'язанні із теорією пізнання/гносеологією/та епістимологією з її визначуванням шляхів досліду, підходів, меж та ступнів ^{пізнання} _{нереальності} не можна дослігнути належної методології праці в будьякій ділянці, а отже й у ділянці докторанта. Ознайомлення із психологією, як теж із теорією картостей в аксіологічній ділянці філософії

необхідне знову ж для глибшого розуміння історично-культурних процесів і зглиблення історичних наук.Із онтологією,як діллиною філософії,пог"язана справа світоглядових шукань і ставлень людини,лк основи Формації особистості молодого дослідника, - Формації,що є педагогічним ідеалом діяльності УВУ і передумовою здійснення його ідеологічної ролі в стосунку до марксистсько-ленинського світогляду.

Цей самий доповнювальний характер треба призвати соціології, поскільки в сі прояви культурного життя виступають в рамках первої суспільної дійсності,що її соціологія розглядає й аналізує.Тому можна багато пропонувати,щоб малий ригороз охоплював теж і іспит із соціології.Поскільки цей іспит за попередніми нашими міркуваннями передбачений для майже всіх різноманітностей українознавчого докторату,приєднання соціології до комплексу предметів малого ригорозу в нічому не порушувало б дотеперішньої практики,а з точки погляду проглядності й систематизації програми логічно й методологічно вправдувалося б.

До "доповнювальних" предметів,але вже в цілком іншому розумінні,треба б заражувати нарис описової граматики української граматики,ортографії і стилістики/в наскрізь практичній площині/. Зваживши умови,в яких виростає наша молодь у діаспорі,саме того роду іспит погинен би бути із усіх причин для всіх кандидатів до докторату обов'язковий,і гін погинен би завершуватися відповідним контролльним іспитом.Також можна б і треба б увести для завершення програми цикладів серію викладів,які давали б потрібне знання про сучасний стан України,і були б доповнені лекціями про соціологічні аспекти української дійсності.

Г.Доповнення й уточнення,що стосуються екзаменаційних постанов
Передумовою допущення до великого ригорозу мусить бути додатня оцінка представленої тези, - ще перед початком семестру, що мав би закінчитися великим ригорозом даного докторанта, - вислухання впродовж неодмінно двох семестрів/літніх/ відповідної кількості годин із головного і побічних та доповнювальних предметів/передбачених дляожної різновидності/, - грешті складення малого ригорозу.Матеріалом,що його засвоєння було б вимагане при іспитах з головного,побічних та доповнювальних предметів,мали б бути не тільки відомості ,подані у викладах, але й придбані, поширені й поглиблені гласною працею студента в автодидактичній площині, - вже поза літніми семестрами.Таким чином,отже є необ-

в напрямі ширших синтез/ "підручникових" /, чи - вірніше - дуже точно розділити програму там, де є кількох викладачів до одної дисципліни, щоб один викладач запевнив цілість, а інші дали подих методичної проблематики в деталізованих викладах.

Ці міркування переконують нас, як тісно лучиться питання загальних зasad із програмою навчання, і тому для правильного складання програми в майбутньому є необхідно уточнити наші приписи.

Тому передбачається в програмі Проф. Ради, що факультетські Ради перед усталенням та затвердженням програм /4б/ насамперед мусять переглянути правила студій/4а/, хоч можна бути майже певним, що ми ще не вспімо дійти до остаточного випрацювання правил.

Останнє технічне міркування: Конденсоване ведення курсів із прибл. 10 тижневими годинами впродовж двох семестрів/разом обов'язкових 280 годин для кандидата, 560 годин для магістрата/, не може повністю задовільнити, і тому передумовою правильного наладнання навчання в УВУ вимагає розв'язання питання скриптів, які можуть уможливити "телегідрване" навчання в часі між семестрами. Тому питання скриптів, яке випливає із навчальної програми, є прямим продовженням розв'язування нашої навчальної системи/і тому скрипти стоять на порядку нарад зараз після дебат над програмою семестрів/4г/.

Видання скриптів ставить дуже велики завдання перед Ректоратом УВУ, але без видання скриптів УВУ аж ніяк не розв'яже своїх завдань. До цього ж скрипти повинні мати роль потенціальніх підручників для університетів у рідній Україні, і це тільки повинно підкріпити бажання якнайкраще постарати те питання. Видання скриптів - це одночасно питання техніки: сьогодні цикlostильна техніка дуже перестаріла, ми мусіли б перейти на модернішу: на офсет чи ротапрінт, - але ж це покищо кошт для нас не до покриття. Тому в зв'язку із плянованою поїздкою до ЗДА й Канади треба передбачити спеціальну збірку на конкретну ціль: постарання машини, якою можна б рівночасно помножувати всі докторські праці наших кандидатів.

=+= . +=+ =+= +++

При нагоді обговорення точки про виклади на 1969 р. пригадуємо, що досі не єсі Паноре гідлогіди на наш Запитник і спрагі зголосення викладів/обіжник з 2. XII./. Просимо відповісти конечно перед Радою, щоб ми мали при складанні програми єсі потрібні матеріали. Якщо хтось бажає змінити тут гідлогідно до висловлених міркувань, може це також ще зробити.

ВИСОКОШКІЛЬНІ ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

I.

Ідея Високошкільних Літніх Курсів Україноznавства гайшла від молоді: перший "ВЛКУ" ініціював ЦЕСУС у 1952 р., а його наукову частину організувала Делегатура УВУ у Франції. Тодішній студентський провід виходить - очевидно - від потреб студентства, яке в більшості покінчило ще у країнській гімназії, але рже в тому часі в більшості студіювало розкинене по чужих університетах. Завдання курсів було на той час специфічне: не йшлося про те, щоб молоді давати знання про Україну на прибл. гімназійному поземі, але про з'ясування певних центральних проблем україноznавчої науки для утримання студентства у контакті із українським науковим життям. Тому вибрано для курсів менше форму університетських лекцій, як радше циклу доповідей: один доцент мав 3-4 лекції/години/не більше!/, і в них мав представити радше проблематику, як давати замкнений виклад для передання знання. Тому курс міг обмежитися до 7-10 днів, при чому ішлося про п'ять-більшу кількість кваліфікованих доповідачів, а цілу проблематику зосереджувано біля одного питання, так що курс був на пограничі із студійним тижнем. При короткім триванні курсу день міг бути дуже насичений викладами - до 8 годин викладових денно, а крім цього вечірні доповіді самих студентів на світоглядово-ідеологічні теми.

Під кінець 50-тих років ВЛКУ залишають у зв'язку із тим, що старша студентська генерація/з покінченими українськими гімназіями/ вступила вже в громадське життя, а молодшої було дуже мало/згідно із "демографічною пірамідою" післявоєнного часу, коли майже не було молоді на еміграції, роженої у воєнний чи безпосередньо післявоєнний час. Кінець 50-тих років це одночасно момент понехання викладів в самому УВУ/з подібних причин/.

Ситуація змінюється, коли у студентський вік входить молодь, рожена від 1946, - зокрема від 1950 р., отже в роки після воєнної катастрофи, чи в роки певної стабілізації після великої "екзоду" до ЗДА. Отже ситуація міняється бл. 1964 р.: і саме тоді іде в УВУ праця над відновленням арліторного навчання і над новим ВЛКУ. Але УВУ має до ціла цілком з іншою молоддю, - а саме, вона не кінчила українських гімназій, - вона або зовсім не ходила до україноznавчих доповідачих шкіл, або ходила до таких шкіл, однак їх рівень був дуже низький. Отже завдання ВЛКУ комплетно

мінляється : ідеться про зібрання української студентської молоді, яка студіює в розпорощенні на чужих високих школах, але не має нікого поняття, або слабе поняття про українознавство, - іноді не зміє по українськи читати чи писати, - іноді взагалі по українськи не говорить.

В основному, отже, ідеться про подання знання про Україну на гімназійному рівні, але університетськими методами. Тут не ідеться про зосереджування курсу на одну центральну проблему, але про першу енциклопедичну суму знання про Україну. Автоматично, курси мусять бути довші/3-4 тижні/, і треба перейти від проблемних викладів до систематичних університетських лекцій/10-12 годин на професора чи на ділянку.

II

Звичайно, з дефініції УВУ мусить за всяку ціну утримати своє високошкільне навчання, отже літні докторські семестри, бо без них УВУ втратить своє обличчя високошкільної установи, але ж з практичних оглядах УВУ мусить не меншу увагу звернути на курси українознавства, бо коли число студентів на семестрах буде меншати, тоді на курсах українознавства буде воно більшати. По друге, гік докторантів буде що раз збільшуватися, а доплив нових сил може прийти тільки від молодшої генерації.

/М.ін. УВУ гже тепер має трудність при виеднуванні допомог на аудиторне навчання, мовляв гроши заживається нерационально, бо вік студентів є настільки "заагансованій", що при семестрах важко говорити про нормальніх студентів/.

Сьогодні у Європі можна рахувати прибл. студентів, які студіюють на чужих Високих Школах, на бл. 150, і це - власне кажучи - повинні би бути природний кадр припливу на курси українознавства. До речі, , багато з них студентів студіює за українські гроши, - на стипендії КодУСу, і вони є теоретично зобов'язані до того, щоб вивести знання українознавчих предметів. Якщо є така змога від української спільноти, то треба б одночасно дати зможу тій молоді виконати зобов'язання. Таку змогу мали б дати саме ВЛКУ УВУ. На жаль, сьогодні ще далеко до повного здисципліновання молоді і до викезекрування постанови.

Але є ще один аспект спраги: Курси українознавства повинні бути так поставлені, щоб вони в молоді викликали зацікавлення українознавством до тої міри, щоб та молодь зачала студіювати україністику, чи щоб прийшла до студій в УВУ. Теоретично беручи, треба

б припустити, що бодай деякий відсоток з курсантів - учасників ВЛКУ стане колись нормальними студентами УВУ. Отже курси українознавства і з того погляду заслуговують на пильну увагу Сенату.

При тому це має ще й своє значення для укладання програми, бо треба б змагати в принципі до того, щоб курси українознавства поставити в майбутньому на тому рівні, щоб вони могли націль бути зараховані до майбутніх студій/для студентів, які між ВЛКУ будуть стояти у зг"язку із професорами та будуть продовжувати навчання кореспонденційним шляхом/.

Отже існує проблема, щоб при укладанні програми дати з одного боку максимум ікнайбільше різномірного матеріалу, але одночасно уможливити також відповідний старт до поглиблення студій.

III

ВЛКУ у 1968 р. і взагалі авдиторне навчання в літку 1968 р. незаперечно досягло певного рівня, який мусів викликати певен відгомін, - в рівній мірі у пресі, що й почеред учасників у суспільності. Також вдалі імпрези УВУ нашли своє насвітлення у пресі, і в сумі вони викликали зацікавлення молоді УВУ та вакаційним курсом. Коротко: НЕСУС/який ініціював колись ВЛКУ/бажає літом 1969 р. улаштувати у Європі свій Конгрес, а конгресисти мали б потім прийняти участь у ВЛКУ. Таким чином, при успішній реалізації пляну можна перейти від кільканадцяти учасників курсів з рр. 1966-68 до кількадесяти, або й переступити сотню. Але це ставить і перед УВУ, але й перед студентством цілком нові перспективи. Насамперед, сам візит починен бути масовою зустріччю української молоді із двох континентів: Північної Америки й Європи. З другого боку це бує перша поважніша зустріч української молоді із професурою/перша від десятиліття!/.

Якщо курс буде поставлений на високому рівні, то це може мати для долі цілого УВУ першорядне значення: ми можемо стати центром щорічної мандрівки нашої молоді із ЗДА й Канади до Європи, яка скоче сполучити приємне із пожиточним: побачити Європу й відбути цікаву мандрівку із заспокоєнням свого "сумління"/яке таки відзначається!/, що вона все зробила супроти країни походження. До речі, можна заздалегідь передбачити, що цей намір найде апробату й підтримку всіх патріотичних батьків. Але й для молоді конфронтація поглядів і зустріч із новими людьми та новими проблемами може мати переломове значення у її ставленні до українства.

З'ясована проблема гказує що велике завдання, яке перед УВУ

стає на весь ріст, і до розв'язання якого треба прийти з повною творчою інвенцією, - і без шаблонів.

IV

При укладанні програми ідеться в даному випадку про суму знань, отже про першу повну поданого матеріалу, але ще більше ідеться про свіжість, про оригінальність у підході, про різноманітність, бо інакше не буде можна утримати зацікавлення та уваги дуже різноманітної аудиторії. При тому треба пам'ятати, що студенти з Америки в значній мірі відрізняються від своїх європейських колег рівнем знання про Україну/просто тому, що там більше українознавчих курсів чи доповнюючих українських шкіл/.

Отже виклади мусуть бути якнайсинтетичніші, але одночасно вони мають в есенціональний спосіб подавати все те, що може поповнювати, захоплювати Україною - далекою, яку треба зробити близькою.

Імовірно, треба дати якнайбільшу кількість викладів і якнайбільшу кількість викладачів, щоб з одного боку дати змогу самим викладачам якнайкраще підготуватися до свого завдання, і то щодо змісту й форми, але одночасно треба рахувати також на психологічний момент, що якщо хтось напр. з доповідачів не допише, тоді ситуацію буде ратувати інший.

Рахується з 20ти викладовими днями, і в них треба б змістити 100 гілладорих годин/ВЛКУ у 1968 р. мав 68 год./, тобто денно було б прибл. 5 гілладорих годин, і ще досить часу залишалося б на спеціальну студентську пласну програму/дискусійні виклади/чи на дозвілля, аже поринно гармонійно доповнювати виклади./ В минулих роках було по 4 гілладорів години/. Можна б передбачити отже, що нам треба б 20-25 викладачів, з яких кожний мав би по 4-5 годин. Або можна вибрати "мішану" форму, напр. для 5 викладачів по 8-10 годин, а для 10-15 по 4-5 год.

Згічайно, і саме завдання, і пропонована розв'язка вказує, що ми не можемо вдоволитися самими професорами нашого Професорського Збору, але мусимо наш склад викладачів "ад гок" побільшити. Тому наступеред треба запропонувати/і більше того:/ з ними точно передискутувати!/ весь Професорський Збір УТГІ, але розглянутися також за поодинокими прелегентами і поза професорськими греміями, щоб дати таку цілість, що зможе справді створити атракційну силу, що діялтиме й на майбутнє.

V

Для допогнення міркувань слід ще зачитувати голоси студентів, які - бурши у Мюнхені 1968 р. і приглянувшись діяльності УВУ - спонтанно зачали організовати поїздку до Мюнхену на ВЛКУ 1969 р. Вони подали також те, що їх цікавило б на курсах.

Подаємо уривок одного листа до Ректора з пропонованими темами:

- I.СУЧАСНА УКРАЇНА: а.Індустрія й економія
б.Політичний стан та національний рух
в.Літературна та мистецька творчість
- II.ЕМІГРАЦІЯ: а.Розселення української еміграції з поданням чисел
б.Еміграційні організації та їхня діяльність
в.Поняття українця на еміграції
- III.Українська музика
- IV.Історія Визвольних Змагань
- V.Асиміляція та її ефекти на еміграції
- VI.Як вплинули зах-европейські літературні течії, чи філософічні напрями, чи політичні рухи на українську творчість/напр.екзистенціалізм?/
- VII.Місце української мови в іndo-европейській групі мов/ - чи також в слов "янській групі мов?/
- VIII.Які соціологічні чи побутові проблеми затримали Україну аграрною, перешкоджаючи розвиткові технології та індустрії /Замітки: тут не входимо в проблему, чи твердження вірне, - ідеться про само заінтересування, і саме треба дати відповідь, що України не можна більше уважати "аграрною"/
- IX.Який вплив /тригалий/ на українське населення мають роки соціального панування щодо релігійності, ментальності
- X.Психологічний профіль українського народу
- XI.Матріархат в Україні/в давній Україні/ - правда чи фантазія?
- XII.Прогноза щодо майбутнього України/підсоветської/та української еміграції.

Звичайно, деякі з поданих тем треба перенести з елементу дискусійно-ідеологічної частини, як поняття українця на еміграції чи прогнози щодо майбутнього, - але в сумі виявлені зацікавлення саме підтверджують думку, що треба дати якнайбільшу кількість прелегентів з обмеженим числом годин.

VI

Виходячи із з"исораних вгорі потреб і покористовуючися досгідом минулого, спробуємо накреслити першу загальну програму ВЛКУ, дбаючи про її повноту, але й різноманітність та багатство. Звичайно, треба зажади при тому пам'ятати, що нагір'я при 100 год. дастися дати тільки мало матеріялу, треба головну увагу звернути на синтетичність у самому підході й у розложені програми. При цьому зажади треба пам'ятати, що цілість має дати переконання ісетаки певної сили українства, - бодай в тому розумінні,

що Україна, перейшовши десятки разів над пропастю, все таки живе і виявляє неймовірну відпорність, що стає запорукою, що гона таки добуде свою потенціальність, яка стане підставою її вже повного розвитку.

Ми свідомо подали більшу кількість титулів, як іх буде можна змістити, але це тому, щоб з одного боку сказати, про що ідеться, з другого боку, щоб уможливити якнайосногнішу дискусію. Підготовлення тематики "до дискусії" - перед затвердженням курсу, подання й до передумання на З тижні перед самою дискусією, дадо змогу доволі вільно підходити до намічування тем в свідомості, що першу "структуру" надамо ІДКУ при остаточній редакції програм, аже на самій Професорській Раді, чи після неї.

З тими дальшими уточненнями, приходимо до названня тем, групуючи їх за ділянками поодиноких українознавчих дисциплін.

I. Географія:

1. Україна, як "географічна одиниця"/ідеться в основному про проблему природних границь, чи вірніше їх браку, про роль факту в минулому, про проблему з сучасного погляду/

2. Правда є міт про багатства України/земля - "шпихлір Європи"; мінеральні - з погляду також їх необхідності для Росії, що призводить м.ін. декого до твердження, що Україна не може бути відділена від Росії, бо в той спосіб буде підтяття економічна підстава існування Росії, - що сьогодні є очевидним абсурдом

I А. Економіка географія:

3. Господарський потенціал України/тема тісно пов'язана з темою під 2/, але тут ідеться вже вищий ступень "потенціалу", - не тільки багатства, але й упромисловлення, як теж транспорт.

Тут же проблема: "Колоніалізм" України з погляду її економічно потенціалу. Тенденції розвитку

I Б. Демографія:

4. Людність України в історичному перекрою/ідеться про демографічну пружність України, що все таки утрималася на висоті середньої нації, не злажаючи на катастрофи, що приводили до тотальної "руїни", - тут же напр. проблема "відтискання" українців від моря, і постійне відгвоювання втрачено-го терену. і напаки: число українців від десятиліть постійно визначується числом 40 міль. Причини того стану? Причини спаду природного приросту, який був на початку цього століття найбільший у Європі. Голя, голоду, заслань, денационалізаційних процесів, тощо/

5. Українці за кордонами України - примусове виселення/Азія/ і сміграція/економічна та політична/. Мапка розсе-

лення українців у світі, зокрема у Вільному світі. Асиміляційні процеси/денационалізація/ в світлі демографічних даних/статистики/. Визначення "пунктів" на мапі розселення, де українці гравили найбільший опір асиміляційним тенденціям оточення.

II. Мова:

6. Виображення української мови, як самостійної мови. Етапи розвитку української літературної мови. Роля поодиноких областей у формуванні української мови.
7. Становище української мови в групі східно-європейських мов/це питання можна зв'єнти з проблемою під 6/ - в родині іndoєвропейських мов.
8. Найбільше характеристичні властивості української мови
9. Проблеми мової русифікації

III. Археологія-етнографія:

/Дисципліни злучені, бо важко передбачити професора до археологічного викладу/.

10. Трипілля та українська духовість
11. Елементи українського побуту джерелом української традиції /з ілюстрацією саме на побутовім матеріалі тих звичаїв, які мали значення для української традиції, - я в селі й у місті/
12. Народництво й "етнографізм" українських народників - джерелом українського відродження у XIX ст.

IV. Історія:

13. Періодизація української історії/виклад подуманий, щоб дати в синтетичному перекрої найважливіші моменти історії України з унаглядненням значення поодиноких діб/
14. Українська історіографія/для підкреслення значення праці українських істориків для нашої національної спідомости. Історичні школи, як відбитка еволюції світогляду поодиноких "діб". Деякі концепції історії України, як відбиток боротьби за самостійність/чи змагання до самостійності, і на тому тлі роля Грушевського/
15. Новий аспект української історіозофії/ідеється про погляд о.protoарх.д-ра А.Великого, ЧСВВ, викладений на науковій конференції у Рокка ді Папа, а згодом видрукований у Збірнику із матеріалами.
16. Місце Визвольних Змагань в історії України/ідеється про абсурд поширеного тепер серед чужинців і глоїданого й нашій молоді погляду, що мояла в Визг. Змагання це тільки "епізод", - але можна з певністю твердити, що без того "епізоду" української нації сьогодні не було б, а якщо йдеється про теперішній стан, то всетаки він не дає причин до пessimізму, - наірть по 50 рр. жахлигого терору під советським режимом./
17. Стан Українських Церков у СССР/після їх переслідування, - стан віри і стан організації/

V. Українське право:

18. Демократизм українців у світлі українського згічавого та діючого права/аналіза кодексів/

19. Українська дипломатія в боротьбі за українську державність

VI. Література:

20. Український "ліризм" підставою української поезії - народної та індивідуальної/українська поезія, як один із вершинних осягів нашої творчості, - її становище у світовій/

21. Український "ренесанс" 20тих рр., як гливе змагання до само-
бутності.

22. Українська поезія 60тих рр. /"Нова хвиля"/

23. Вплив західної поезії на сучасну українську творчість.

VII. Українська культура:

24. Стан української науки в УРСР.

25. Українські наукові корпорації й українська наука на чужині

26. "Орієнталізм" української Церкви/елементи "самобутності
нашого обряду в світлі теперішньої науки
Церкви про "різновидність в одності"/

27. Народні мотиви в творчості українських композиторів
джерелом їх оригінальності.

28. Українська Ікона гідбиттям української духовості. Її поши-
рення.

29. Українські мистці у світових галереях

VIII. Духовість:VIII а. Філософія:

30. Вплив сучасної світової філософії на українську творчість
/екзистенціалізм у українській творчості/

31. Українськість Сковороди /"Українець, як 'сковородянська'
людина"/

32. Вплив сोветського режиму на українську ментальність

VIII б. Психологія:

33. Психологічний "профіль" українця

VIII в. Педагогіка:

34. Виховний ідеал українця в минулому й сучасному.

VIII г. Соціологія:

35. Родина в українських літературних творах і питання українського матріархату

36. Проблема герстов та кляс в Україні, як вияв основної риси
української духовості

IX. До питань сучасності:

37. Організованість українців у Вільному світі/Українські
політичні, громадські, економічні, культурні
установи та їх надбудови.

38. Українські організації закордоном і питання асиміляції
39. Аналіза останніх матеріалів з України, як джерело оцінки про актуальну політичну стідомість та національні рухи в Україні
40. Українські студенти, роженні поза Україною, в часі поїздок до країни походження.

Є дуже важливо, щоб ми дістали, як найбільше голосів про проект та доповінь до проекту ще перед ПРОФЕСОРСЬКОЮ РАДОЮ.

VII

Діапазон проблематики диктує, що у курсі мусить бути взята участь також наші викладачі/негабілітогані/. Тому є дуже бажано, щоб і вони прийняли участь у Професорській Раді, на яку вони є запрошені.

Щоб можна було заперечити для всіх відповідні приміщення, просимо заздалегідь зголосити свою участь на окремій карті, з поданням дня/по змозі, і години!/приїзду/.

VIII

Закреслена програма виразно розказує на нову форму курсу, який стоїть між попереднім^и почактковими ВЛКУ/які він перевищує повнотою порушених проблем і цілістю структури/ і між останніми курсами, від яких гін гідрізняється "проблемністю" тем, що будуть стояти щодо форми викладу між "курсами лекцій" і доповідями.

Звичайно, так подуманий курс - при елементально зібраним ціннім матеріалі - повинен стати основою видання книжки, що була б "продовженням" курсу, і могла б гідіграти також визначну пропагандистичну роль при організуванні дальших курсів.

/В.Янів/

ДО ПИТАННЯ МАЙБУТНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ УВУ/З УЗГЛЯДНЕННЯМ "ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ"

При плянах на майбутнє не спилюємося над тими виявами діяльності УВУ, які належить вже до постійних його функцій, отже до авдиторного навчання, - не зважаючи на те, що його форми міняються і вимагають постійного дослідження до умов. Зрештою, про ті справи саме тепер ми мусимо присвятити чимало уваги окремо. При плянах на майбутнє не будемо також порушувати такої очевидної справи, як видавання скриптур. Коли про них згадуємо, то тільки тому, щоб зазначити, що про них не забувається. Навпаки, у зв'язку із плянованою розвитковою навчального сектору, чи "теледиригованим" способом навчання в часі м і ж докторськими

семестрами плинується по силити видавання скриптів.

Було б також дуже бажаним, щоб видавати докторські праці наших кандидатів, - чи праці професорів, які не можуть бути друковані з огляду на те, що вони мають вправді цінний матеріал, але вони "перестарілі", бо не можна їх тепер доповнити новішою літературою. Всі назгані останньо тини видань підкреслюють необхідність справлення спеціальної машини/обсеть чи ротапрінту/, щоб ці видання мали якнайкращий технічний вигляд. Шодо пляну діяльності, то - щонайвище - з того погляду можна тільки поставити проблему куплення машини/і набуття машини це була б одна із важливіших причин приспішення поїздки по ЗДА/.

До пляну діяльності натомість належать деякі пляни на дальню мету, які стають зокрема актуальні у зв'язку із тим що за два роки сповільється 50-ліття УВУ, і його відзначати не збираємося спогадами та академіями/або вірніше, може: не тільки спогадами та академіями/, але посиленням праці.

На перший плян висувається питання, чи радше необхідність видання альманаху УВУ, який мав би наступні частини:

- а. Зв'язку, але якнайбільше повну історію УВУ
- б. Реєстр Професорського Складу із біо-бібліографічними даними про кожного/про підготовку до тої частини ми говорили вгорі, з тим що поки що збирається матеріали тільки про актуальних членів Професорського Збору, а в альманаху мусіли б бути дані про всіх, - отже насамперед про померлих Колег/.
- в. Реєстр докторів та магістрів/або тільки докторів?/ УВУ із знимками - цю частину мусіло б підготувати Т-во альмнів, яке мусить повстati якнайскорше, щоб з одного боку вишикути всіх живучих альмнів та матеріали про живих та мертвих, але яке мусить також подбати про фонди на видання/.
- г. Повна бібліографія видань УВУ/подрібна/, якої порядковання, зрештою, же майже закінчене, але яка повинна бути подавана загляди у наших виданнях, як наша виказка.
- і. Важливіші документи, які стосуються життя й праці УВУ
- д. Спогади тих, що творили й розбудовували УВУ, - без яких то спогадів історія була б надто суха і не даєала б вірної картини
- е. важливіші відгуки преси, які ілюстрували б ставлення громадськості до УВУ
- е. Пригіти та гиступи у зв'язку із 50-літтям, щоб ілюструвати позицію УВУ у суспільноти.

Як другий том альманаху, повинен би бути Юрілейний Збірник із статтями цілої Професури. Видання цього тому могло б, - а навіть повинно б бути попереджене Юрілейною Науковою Конференцією, яку влаштувало б УВУ спільно із усіми діючими україн-

ськими науковими корпораціями.Наукова Конференція/Конгрес/ відбулася б напочатку 1971 р. і саме прочитані на ній доповіді дали б матеріал до Збірника, - а наспілі на Конгрес привіти увійшли б саме до Альманаху.Альманах вийшов би в половині 1971 р., а Югілейний Збірник із доповідями Конгресу на кінець Югілею.

Але - крім такого "внутрішнього" відзначення, УВУ повинно б постарати, щоб саме на Югілій вийшли якісь поважніші праці за ініціативою і під фірмою УВУ, але у співдії із іншими корпораціями. До таких видань насамперед/я цю думку підношу раз-у-раз з огляду на її важливість/належала б бібліографія українських видань на чужині за рр. 1945-1970. Її повинні б підготувати наші фахові бібліотекарі/а отже одночасно й бібліографі/у ЗДА, і в той спосіб було зазначене ставлення наукового світу до УВУ, але одночасно саме УВУ, як Висока школа, яка НЕ МОЖЕ ОВІЙТИСЯ без бібліографії, якщо має серйозно приступити до дальшої організації студій, поганна таку річ патронувати.

Зі стого боку УВУ повинен б дарувати у свій югілей для українського наукового світу Дорідник українського наукового життя на еміграції, отже біо-бібліографічні матеріали всіх українців науковців, згуртованих в українських наукових корпораціях, згл. затруднених на чужих високих школах чи дослідних установах. Вступом до збирання матеріалів до того доайдника є саме оце розсиланий запитник - покищо тільки до наших професорів, які є не тільки засланням праці, але одночасно має служити він як експеримент, щоб у майбутньому - при поширенні акції на весь наш науковий світ - реєсти відповідні потрібні коректири.

З своїм югілем, УВУ повинен також відповідно зарепрезентуватися перед господарами, - огке перед німецьким науковим світом, і з цього пригоду можна б напр. видати антологію - як найпопулірнішу - української г'язії у німецькій мові. Перші інформативні розмоги я же пе: спровадив із чи не найкращим досі перекладачем української поезії на німецьку мову - нашим циклачачем та постійним співробітником - д-ром Карлом Зіком.

Звичайно, ті пляни вимагають величезних коштів, так для підготовки матеріалу, як і для майбутнього видання праць, але саме Золотий Югілей є доброю нагодою до зібрання "югілейного дару" суспільності, при чому той югілейний дар не поринен

бути "консумційний", але повинен бути обернений на речі триголого значення.

=+= +=+ =+=

Життя однак - це не юрілей. І нам треба заздалегідь мати якийсь "приціл" також і в видавничій діяльності, яка визначалася б тягливістю та пляновістю.

Тут насуваються такі два проекти, які могли б статися тим у видавничій діяльності, чим наші курси та семестри є у нашій дидактично-авдиторній.

Перший проект - це остаточне перебудування наших Наукових Записок у насамперед українознавчий РІЧНИК, а згодом на українознавчий квартальник. Сама назва вже визначує напрям, яким хотіли піти ініціатори, але ж ініціатива не була здійснена. Тим часом, найважливіша частина Річника/чи квартальника/ є постійно реалізована: я думаю про "оригіналія", отже про статті, чи вірніше студії та праці, які складаються дотепер на зміст НЗ УВУ.

Щоб переміни НЗ на Річник чи - ширше - журнал українознавства треба насамперед двох відмілів: рецензії що є самозрозуміле, і брак рецензій у нас взагалі дуже відчувається! / і наукової хроніки, яка повинна давати огляд наукового життя так на Батьківщині, як і на еміграції/ при чому можна б подумати, чи не варто б хроніки нашого еміграційного життя поширити взагалі на хроніку культурного життя, - і тоді НЗ УВУ з перспективи десятиліть стали б найкращим матеріалом для історії українського культурного життя на еміграції. Це є питання, яке вимагало б саме дискусії, і тут були б найцінніші думки та міркування ПТ Колег/.

Це є відміли, без яких нема наукового квартальника, але його можна б ще поширити резюмованою бібліографією, яка не ограничувалася б до сучасності, але вірталася й узад. Річ у тому, що плянована бібліографія за роки 1945-70, про яку я говорив тут, не зможе заповнити однієї прогалини: Вона вправді може зможе в приближенні точно зібрати бібліографічні матеріали про самостійні видання, але не зможе зібрати матеріалів про статті, розкинені у сотнях журналів/і тисячах томів/. Тим часом у умовах нашої еміграційної дійсності чимало наукових речей було розкинених по журналах. Ті матеріали частково можна б пробуати ще зібрати саме при допомозі фахівців, які давали б

за ділянками знання/отже з історії, географії, етнографії, психології, тощо/ огледи матеріалів до даної проблеми, які були друковані на еміграції/ напр. до доби Мазепи - з тим, що поруч із зазначенням самої статті - чи книжки - була б також коротка характеристика, що вона дає до питання, - без рецензії, але з орієнтацією; подібно: демографічна проблематика, чи етнопсихологія украйнців, тощо. Незаперечно, фахівці такі подробиці можуть мати гинотогані, на які не зверне уваги бібліограф, який займається тільки книжкою, як такою/.

Звичайно, у журналі можна б передбачити відділ документації, отже публікації певних документів, важливих для сучасної історії, чи для характеристики еміграційного життя/ листів, уриків спогадів, фотокопій програм наукових конференцій.

Натомість дискусійний є відділ, який міг би внести повне оживлення у журнал, але є остатічки небезпечний, що дещо віддається від науки у точному розумінні: відділ культурної проблематики, отже напр. поставлення питання організації музеївництва чи архівів, але й ширше галереї чи мистецьких вистав, тижнів української культури, проблеми перекладної літератури, тощо.

Звичайно, мусів би бути відділ надсиланих книжок, - що мало б своє значення для збирання книжок для бібліотеки УВУ, але одночасно було б одним із бібліографічних джерел для майбутнього.

Це є загальний зарис НЗ УВУ в їх перемінений формі на українознавчий журнал, при чому поодинокі томи могли б мати характер різноманітний, тобто мали б матеріали з різних ділінок українознавства, або могли б мати певну замкнену цілість, при чому "оригіналія" творили б цикл.

При НЗ, як річнику - мусів би бін мати не менше 240 стор. Якщо б пощастило перемінити НЗ на квартальник, треба б рахуватися з тим, що один квартальний гипуск мусів би мати 6 аркушів - тобто 96 стор./ і тоді у рік виходило б прибл. 380 стор./

Другий проект видання на дальшу мету - це є "Історичні зошити української еміграції". Коли перший проект уважаю, як певне завдання саме для УВУ, то це тому, що УВУ в минулому вже заслав рослізувати певну ініціативу, тільки її повністю не допровадив до кінця. Другий проект міг би тому УВУ перейняти, що могло б бути прекрасне завдання для наших історичних семінарів, - чи для певних спільнот праці із сту-

Бюллетень УВУ ч.3.

стор.40.

дентами чи молодими кандидатами на науковців..І так,..ми знаємо, що матеріал про діяльність українських інституцій пропадає на наших очах, і за деякий час, коли затратяться архіви, ніхто більше не зможе написати історії українських установ на еміграції, з якої то історії складається наша загальна історія. А цей матеріал могли б саме дбати і опрацювати "спільноти праці" за країнами.

Один "історичний зошит" міг би мати 3-5 аркушів/48-80 стор./, і він міг би бути присвячений одній конкретній установі в даній країні. Один "семінар" чи "спільнота праці" могла б взяти собі за завдання написати історію 5-6-7 установ даної країни, і в той спосіб зберегти матеріал у опрацьованій формі.

4-7 зошитів могло б зложитися на один том, і тоді це була б вже поважна книга бл.320 стор. друку, яка стосувалася б одної теми, - отже напр. могла б мати 4-7 зошитів 4-7 авторів, що стосувалися б історії українських установ у Франції/чи Німеччині, чи ЗДА/. Або можна б писати такі історичні зошити, які висвітлювали б діяльність поодиноких НТШ у ЗДА, Канаді, Європі чи Австралії, а разом творили б один том про НТШ на еміграції.

Інша серія історичних зошитів - це могла б бути серія коротких монографій про наші видатні постаті, - а зокрема УВУ винен, щоб видати монографії про всіх своїх професорів/3-5 аркушів/. У культурних народів завжди зберігається пам'ять про власних творців. У нас дуже рідко тільки можна стрінутися з працею про якогось нашого земляка. А треба пам'ятати, що серед умов життя на еміграції дуже скоро матеріали затратяться, і не буде зможи і майбутньому віправити занедбане. Чи як корпорація, яка - зрештою - не може навіть належно матеріально винагороджувати своїх Професорів за їхню працю, ми не маємо обов'язку зберігати пам'ять наших Колег, які вклалі свою цеглинку у розвиток української культури?

Це є кілька думок до дискусії, при чому ми не сміємо забути, що останні плини є на дуже далеку мету, і ми їх можемо дуже поголи реалізувати, але ж при послідовності - за умовою існування пляну - можна дійти за роки до посяжних вислідів, які перерішать, чи ми справді сповнили своє завдання, як один із центрів української духовності на еміграції, чи наїпаки : жили тільки ілюзіями.

В.Янів